

पुराभिलेख संचालनालयातील अभिलेखांचे
सूक्ष्मचित्रिकरण करण्यासाठी ई-निविदा
प्रक्रिया राबविण्यास प्रशासकीय मंजूरी
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-मपुवि-२०२५/प्र.क्र.६७/सां.का.२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दि. १४ मे, २०२५

वाचा - संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र.पुरा.संचा/प्रतिचित्रण/नि-
बासंका/२०२५/बी-३५४९, दि.०७.०४.२०२५.

प्रस्तावना :

पुराभिलेख संचालनालयामध्ये सुमारे ४०० वर्षांपासूनची ऐतिहासिक कागदपत्रे जतन करण्यात आली आहेत. मोडी, उर्दू, इंग्रजी, देवनागरी, पर्शियन अशा वेगवेगळ्या लिप्यांमध्ये ही ऐतिहासिक कागदपत्रे असून त्यांची संख्या १७.५० कोटी एवढी मोठी आहे. पुराभिलेख संचालनालयातील उपलब्ध कागदपत्रे ही ऐतिहासिक काळातील राजकीय, आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक तसेच शैक्षणिक स्थित्यंतरांचे महत्वाचे पुरावे आहेत. ही केवळ मानव जातीच्या इतिहासाची जपणूक नसून त्यांचे ऐतिहासिक व प्रशासकीय महत्त्वही तेवढेच आहे. सन २०१०-११ पासून पुराभिलेख संचालनालयातील अभिलेखांचे सूक्ष्मचित्रिकरण करण्यात येत आहे. पुराभिलेख संचालनालयामार्फत अंदाजित १७.५० कोटी अभिलेखांपैकी आतापर्यंत एकूण १२,६२,४८,५९८ अभिलेखांचे सूक्ष्मचित्रिकरण करण्यात आलेले असून ४,८७,५१,४०२ इतक्या अभिलेखांचे सूक्ष्मचित्रिकरण करणे शिल्लक आहे.

२. सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात पुराभिलेख संचालनालयातील उर्वरित अभिलेखांचे सूक्ष्मचित्रिकरण करण्यासाठी रुपये ३०.०० कोटी रकमेच्या मर्यादेत ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात यावी, अशी विनंती संचालक, पुराभिलेख संचालनालय यांनी संदर्भाधीन पत्रान्वये शासनास केली आहे. त्यानुसार संचालनालयातील उर्वरित अभिलेखांचे सूक्ष्मचित्रिकरण करण्यासाठी ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात पुराभिलेख संचालनालयातील उर्वरित अभिलेखांचे सूक्ष्मचित्रिकरण करण्यासाठी रुपये ३०.०० कोटी (रुपये तीस कोटी फक्त) रकमेच्या मर्यादेत ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. अभिलेखांचे सुक्ष्मचित्रीकरण करण्यावरील खर्च सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात “ मागणी क्र.झेडडी- २, २२०५, कला व संस्कृती (००) १०४ पुराभिलेख (०१) (०३) पुराभिलेख कार्यालय (२२०५ १८०१), १३-कार्यालयीन खर्च” या लेखाशिर्षातर्गत मंजूर तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

३. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई यांनी विहित नियमाप्रमाणे ई-निविदा प्रक्रिया करून प्रस्ताव शासनास मान्यतेसाठी सादर करावा.

४. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग शासन निर्णय क्र.विअप्र २०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७.०४.२०१५ अन्वये निर्गमित केलेल्या वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-चार अ.क्र.११ नुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार तसेच नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ११८/१४४३, दि. १३ मार्च, २०२३ व वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. २७४/ व्यय-१५, दि. २४ मे, २०२३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा सांकेतांक २०२५०५१४१५१७०००९५३२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(नंदा राऊत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. अपर मुख्य सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे स्वीय सहायक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२. अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (सां.का.२), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. उप सचिव (सां.का.२), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. महालेखापाल लेखा परीक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता महाराष्ट्र-१, मुंबई.
६. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई.
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
९. निवडनस्ती/सां.का.२